

Hakkari Őemdinli - Taő Köprü (Restorasyon öncesi ve sonrası)

Köprü, Hakkari'nin Őemdinli ilçesinin güneybatısında bulunan *Dere İçi Yolu*'nun 12 km.sinde *Őemdinli Çayı* üzerinde yer almaktadır. Yapı, güneydoğu kuzeybatı istikametinde zemin üzerine kurulmuştur.

Kitabesi olmayan köprünün inşa tarihi ve kim tarafından yapıldığı kesin olarak belli değildir. Ancak, köprünün 7 km. batısında yer alan Kelat Sarayı'nın inşa eden Őeyh Seyyid Mehmet Sıdık tarafından, XIX. yüzyılın sonlarında inşa edildiği tahmin edilmektedir. Köprü, 2002 yılında Kültür ve Turizm Bakanlığı, tarafından restorasyon çalıŐmaları yapılmadan önce kemeri sağlam olup, her iki yöndeki tempan duvarlarının bir bölümü tamamen yıkılmıŐtır. Son dönem onarımlarında köprü tabiliyesinde beton malzeme kullanılmıŐtır. Günümüzde sadece yaya ulaŐımın sağlandığı köprünün çevre köyler ile ulaŐımı, tarihi köprünün 100 m. güneybatısında son dönemlerde inşa edilen betonarme köprü ile sağlanmaktadır.

Restorasyon öncesi TaŐ Köprü ve yanında yeni köprü

Köprünün tabiliye uzunluğu 39.35 m., tabiliye geniŐliđi 3.15 m., köprü açıklığı; 14.10 m., sudan

yüksekliği ise 10.70 m.dir. Köprü bu konumu ile sivri kemerli tek açıklıklı yolu ortadan her iki yana eğimi ile inen köprüler grubuna girmektedir.

Köprünün mansap sol kemer ayağının içerside inşa edilen ve alışlagelmiş köprü mimarisinde pek görülmeyen bir niő mevcuttu. Bu bölümün ne amaçla inşa edildiği kesin olarak bilinmemektedir. Ancak, Őemdinli Çayı'nın debisinin yüksek olduğu mevsimlerde çay içersinde yaşıyan alabalıkların zarar görmemesi için durgu bir mekan oluşturmak amacıyla yapılmış olduğu tahmin edilmektedir. Böylece köprüyü inşa ettiği sanılan Őeyh Seyyid Mehmet Sıdık'ın insanların akarsu üzerinde güvenilir bir şekilde ulaşımını sağlamıştır. Diđer yandan ise akarsu içersindeki balıkların can güvenliğini düşünmesi dönemin insanların tüm canlılara ne kadar önem verdiklerinin bir göstergesi olması gerekir.